

„PRAWA DLA Kobiet”

ZABORSKIE
TOWARZYSTWO
NAUKOWE

Sto lat praw wyborczych Polek

28 listopada 1918 roku Józef Piłsudski podpisał Dekret Naczelnika Państwa o ordynacji wyborczej. Stało się! – prawa wyborcze dla wszystkich.

Od dekad prawa wyborcze – obok dostępu do edukacji – pozostawały na szczycie listy postulatów wysuwanych przez polskie emancypantki. Polki wiedziały, że dopiero na tej podstawie można budować równe społeczeństwo. Wykształcenie dawało kobietom zawód, niezależność finansową, szansę na rozwijanie talentów i pasji. Możliwość głosowania i kandydowania w wyborach – realny wpływ na prawo i politykę, a dzięki temu współtworzenie państwa.

**GŁOSOWANIE POWSZECHNE
JEST DOPIERO WÓWCZAS
GDY I KOBIETY GŁOSUJĄ!**

Walczymy o wolną Polkę – i Polskę!

Ruch emancypacyjny na ziemiach polskich rozwijał się od połowy XIX wieku, ale na sile przybrał na początku kolejnego stulecia. W tym czasie kobiety domagały się równouprawnienia niemal na całym świecie. Sytuacja Polek była jednak specyficzna, ponieważ ich ojczyzny od lat nie było na mapie. Brytyjskie czy amerykańskie sufrażystki wywierały presję na rząd, domagając się równych praw. Polskie aktywistki były rozproszone w trzech zaborach. W każdym panowało inne ustawodawstwo, mniejsza lub większa swoboda polityczna i różne strategie walki, ale też współpracy z zaborcą.

Dodatkowo Polki musiały zmagać się z zarzutami, że to pora na tylko jedną bitwę: o niepodległość. W 1930 roku Cecylia Walewska – nazywana kronikarką ruchu kobiecego – pisała z żalem we wstępie do opracowania *W walce o równe prawa*.

Nasze bojownice:

Kobiety, przyszłość Wasza w ręku Waszym!

Zdobyciemy prawa!

Wejdźmy do rady miejskiej, gminnej, do sejmu!

Wzywamy Was do licznego przybycia na

Zgromadzenie Kobiet polskich wszystkich stanów.

Odnajmijmy tam nasz obowiązek, prawa,
dążenia i sposoby poprawienia swej roli.

Zgromadzenie odbędzie się w teatrze popularno-ludowym
Kalkuta Nr 8. — 2 grudnia o godz. 3-iej po południu.

WEJŚCIE BEZPŁATNE.

KOMITET WYKONAWCZY ZJAZDU
Kobiet POLSKICH

Wydawnictwo Encyklopedii Ludowej, Warszawa, 1914, 20 s.
Koszt 1000 (Przedpłatnie) 10000 s.

ENCYKLOPEDIA LUDOWA

WYDZIAŁ Nr 4.

KWESTYA KOBIECA.

CZY KOBIETA POWINNA MIEĆ TE SAME PRAWA CO MĘŻCZYŻNA?

KAZIMIERA BŁUBIŁOWA.

WYDAWCA: TOW. WYDAWNICTWA „ENCYKLOPEDIA LUDOWA”
UL. W. KORNICKI 10, WARSZAWA.
1914.

Gdzie znajdę Najważniejsze dokumenty międzynarodowe odnoszące się bezpośrednio do praw kobiet?

- Konwencja w sprawie równego wynagrodzenia (1951)
- Konwencja o prawach politycznych kobiet[3] (1952)
- Konwencja o obywatelstwie kobiet zamężnych (1957)
- Konwencja w sprawie dyskryminacji w zatrudnieniu i wykonywaniu zawodu (1958)
- Konwencja w sprawie zgody na zawarcie małżeństwa, najniższego wieku małżeńskiego i rejestracji małżeństw (1962)
- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet[4] (1979)
- Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet (1993)

Konwencja w sprawie równego wynagrodzenia

Konwencja w sprawie Równego Wynagrodzenia Została przyjęta przez Konferencję Ogólną MOP 29 czerwca 1951 roku, weszła w życie 23 maja 1953 roku.

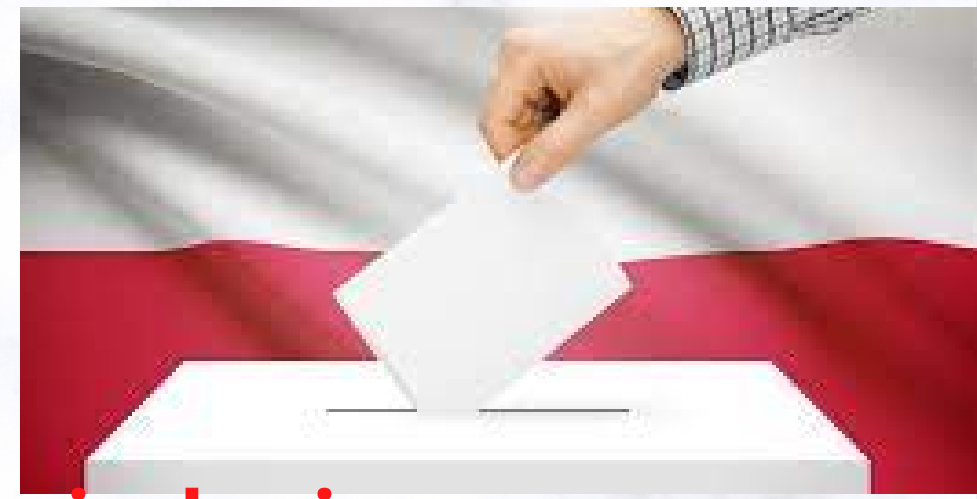
Konwencja ustanawia zasadę i praktykę równego wynagradzania kobiet i mężczyzn za równowartościową pracę oraz dokonywania obiektywnej, wolnej od dyskryminacji ze względu na płeć, wyceny wykonywanej pracy. Dokument został ratyfikowany przez 173 ze 187 państw członkowskich MOP. Konwencji nie ratyfikowały: Bahrajn, Birma, Brunei, Katar, Kuwejt, Liberia, Malediwy, Oman, Somalia, Surinam, Timor Wschodni, Tuvalu, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona i Stany Zjednoczone.

Polska ratyfikowała konwencję 18 września 1954 roku

Konwencja o prawach politycznych kobiet

„Kobiety są uprawnione na równych warunkach z mężczyznami, bez żadnej dyskryminacji, do piastowania urzędów publicznych i do wykonywania wszelkich funkcji publicznych, przewidzianych w ustawodawstwie krajowym.”

To międzynarodowa konwencja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 grudnia 1952 roku, która weszła w życie 7 lipca 1954 roku.

Konwencja przyznaje kobietom czynne i bierne prawo wyborcze i prawo do piastowania funkcji publicznych na zasadach równości z mężczyznami. Projekt konwencji został opracowany przez Komisję Statusu Kobiet, prace trwały od 1948 roku, kiedy Organizacja Państw Amerykańskich uchwaliła konwencję przyznającą kobietom prawa polityczne[2]

Obowiązuje w 123 ze 193 państw członkowskich ONZ. Polska ratyfikowała konwencję 11 sierpnia 1954 roku. Konwencję podpisały, lecz nie ratyfikowały Birma, Japonia, Kambodża, Liberia, Południowa Afryka, Urugwaj. Najwięcej zastrzeżeń państw budził artykuł III

Kobiety są uprawnione na równych warunkach z mężczyznami, bez żadnej dyskryminacji, do piastowania urzędów publicznych / do wykonywania wszelkich funkcji publicznych, przewidzianych w ustawodawstwie krajowym.

KONWENCJA O PRAWACH POLITYCZNYCH KOBIEC

Konwencja o obywatelstwie kobiet zamężnych

To umowa międzynarodowa uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 stycznia 1957 roku, która weszła w życie 11 sierpnia 1958 roku, zgodnie z jej art. 6

Zgodnie z art. 1 każde z państw-stron zgadza się, że ani zawarcie, ani rozwiązanie związku małżeńskiego pomiędzy jego obywatelem a cudzoziemcem, ani też zmiana obywatelstwa przez małżonka w czasie trwania związku małżeńskiego nie wpłyną automatycznie na obywatelstwo żony. Art. 2 gwarantuje, że ani dobrowolne nabycie obywatelstwa innego państwa przez obywatela, ani zrzeczenie się przez niego swego obywatelstwa nie przeszkodzą żonie w zachowaniu swego obywatelstwa.

W art. 3 każde z państw-stron zgadza się, że żona jego obywatela, będąca cudzoziemką, może na własną prośbę uzyskać obywatelstwo małżonka w drodze specjalnie uproszczonej procedury naturalizacyjnej; przyznanie tego obywatelstwa może być ograniczone względami bezpieczeństwa państwowego i porządku publicznego.

Konwencję ratyfikowało 75 państw ze 193 będących członkami ONZ

Polska ratyfikowała Konwencję 12 maja 1959 roku[

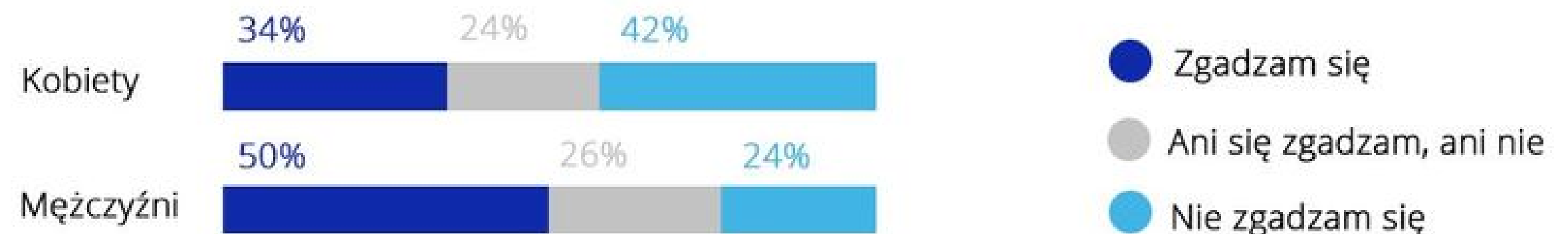
Konwencja w sprawie dyskryminacji w zatrudnieniu i wykonywaniu zawodu

Konwencja zobowiązuje państwa członkowskie do opracowania i prowadzenia polityki krajowej zmierzającej do likwidacji wszelkich form dyskryminacji w zatrudnieniu oraz wprowadzającej w życie zasadę równych szans i równego traktowania na rynku pracy

Konwencja została ratyfikowana przez 173 ze 187 państw członkowskich MOP. Nie ratyfikowały jej: Birma, Brunei, Japonia, Malezja, Malediwy, Oman, Singapur, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona, Surinam, Tajlandia, Timor Wschodni, Tuvalu i Stany Zjednoczone[6]. Polska ratyfikowała Konwencję 8 maja 1961 roku].

Uzupełnieniem jest Konwencja nr 156 dotycząca równości szans i traktowania pracowników obu płci mających obowiązki rodzinne z 1981 r.

“Kobiety i mężczyźni mają równe szanse w życiu zawodowym”.
Co na ten temat sądzisz?

Konwencja w sprawie zgody na zawarcie małżeństwa, najniższego wieku małżeńskiego i rejestracji małżeństw

To międzynarodowa konwencja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 7 listopada 1962 roku, która weszła w życie 9 grudnia 1964 roku

Zobowiązuje państwa do wyznaczenia najniższego wieku zawierania małżeństw.

Konwencja w art. 1 stwierdza, że małżeństwo może być zawarte tylko za pełną i swobodną zgodą przyszłych małżonków[1][2]. Wszystkie małżeństwa powinny być zarejestrowane przez właściwą władzę w odpowiednim rejestrze urzędowym[3].

Konwencję ratyfikowało 56 państw ze 193 będących członkami ONZ, 6 innych podpisało bez ratyfikacji

1 listopada 1965 Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwaliło Zalecenie w sprawie zgody na małżeństwo, minimalnego wieku małżeńskiego i rejestracji małżeństw wzywając wszystkie państwa do przestrzegania tych trzech zasad

Polska ratyfikowała Konwencję 18 grudnia 1964 roku

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet

To międzynarodowa konwencja uchwalona rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 roku, która weszła w życie 3 września 1981 roku. Nazywana jest również międzynarodową kartą praw kobiet[

Jest to pierwszy dokument międzynarodowy, w którym podjęto próbę zdefiniowania pojęcia dyskryminacji kobiet[2]. Konwencja przewiduje możliwość zastosowania dyskryminacji pozytywnej, by przyspieszyć osiągnięcie rzeczywistej równości płci. Państwa, które ratyfikowały konwencję zobowiązały się nie tylko do niedyskryminowania kobiet, ale również do zapobiegania i potępiania dyskryminacji stosowanej przez osoby prywatne lub instytucje niepubliczne.

Artykuł 5 Konwencji zobowiązuje państwa strony do zmiany społecznych i kulturowych wzorców zachowania mężczyzn i kobiet w celu osiągnięcia likwidacji przesądów i zwyczajów lub innych praktyk, opierających się na przekonaniu o niższości lub wyższości jednej z płci albo na stereotypach roli mężczyzny i kobiety.

Konwencja została ratyfikowana przez 187 państw. Polska ratyfikowała Konwencję 18 lipca 1980 roku

"Dyskryminacja kobiet" oznacza wszelkie różnicowanie, wyłączenie lub ograniczenie ze względu na płeć, które powoduje lub ma na celu uszczuplenie albo uniemożliwienie kobietom, niezależnie od ich stanu cywilnego, przyznania, realizacji, bądź korzystania na równi z mężczyznami z praw człowieka oraz podstawowych wolności w dziedzinach życia politycznego, gospodarczego, społecznego, kulturalnego, obywatelskiego i innych"

Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet

Deklaracja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 grudnia 1993 roku

Deklaracja wzywa państwa do zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet. Jest uzupełnieniem i wzmocnieniem Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet. Przemoc wobec kobiet jest uznana za manifestację historycznej nierówności między płciami. W dokumencie podkreśla się również, że przemoc wobec kobiet stanowi pogwałcenie praw i fundamentalnych wolności kobiet oraz że ogranicza lub całkowicie pozbawia kobiety możliwości korzystania z tych praw.

Dla podkreślenia wagi problemu Zgromadzenie Ogólne ONZ z dniem 17 grudnia 1999 roku uczyniło 25 listopada Międzynarodowym Dniem Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet (rezolucja 54/134). 25 listopada został wybrany ze względu na to, że już od 1981 roku feministki traktowały go jako dzień przeciwdziałania przemocy wobec kobiet.

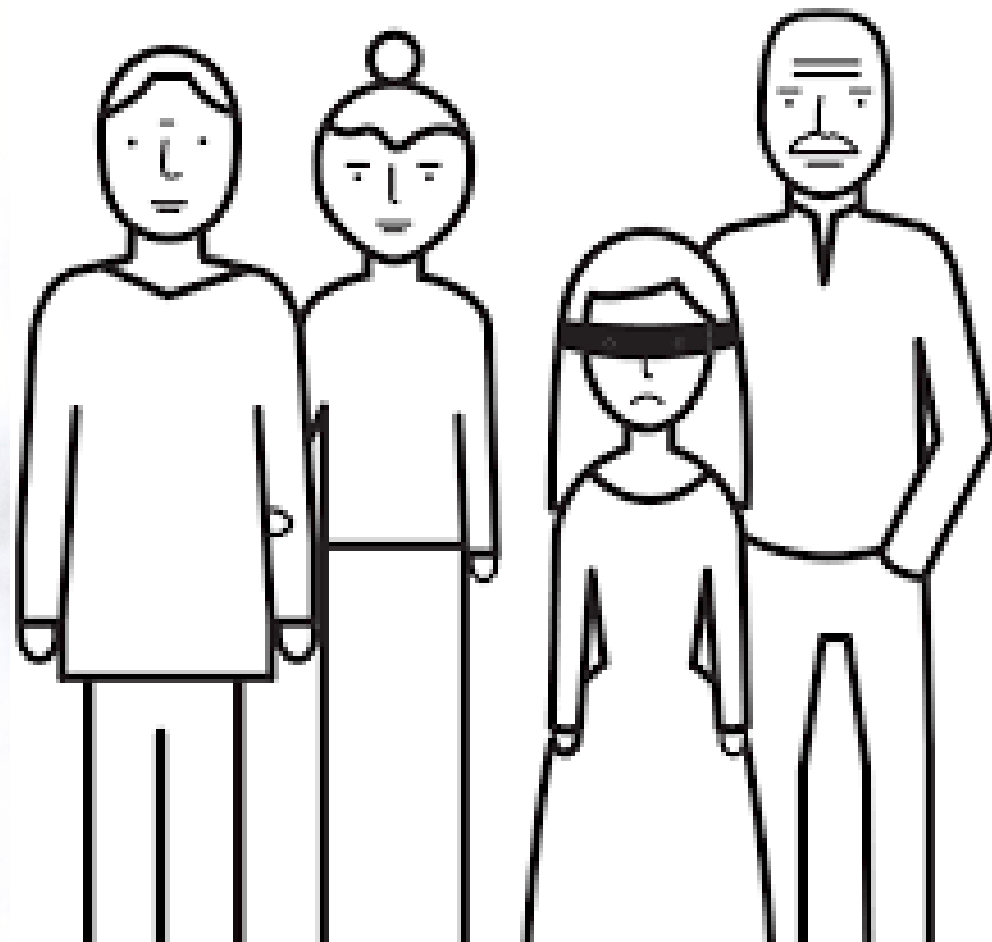
„Dla celów tej Deklaracji termin „przemoc wobec kobiet” zostaje zdefiniowany jako wszelki akt przemocy związany z faktem przynależności danej osoby do określonej płci, którego rezultatem jest, lub może być fizyczna, seksualna lub psychiczna krzywda lub cierpienie kobiet, włącznie z groźbą popełnienia takich czynów, wymuszeniem lub arbitralnym pozbawieniem wolności, niezależnie od tego, czy czyny te mają miejsce w życiu publicznym czy prywatnym”

MASZ PRAWO!

**MASZ PRAWO
DECYDOWAĆ O SWOIM
ŻYCIU RODZINNYM**

Każdy z nas powinien mieć możliwość podjęcia decyzji o tym czy mieć czy nie mieć dzieci, ile i w którym momencie życia - bez przymusu, przemocy czy dyskryminacji.

MASZ PRAWO WYBORU PARTNERA

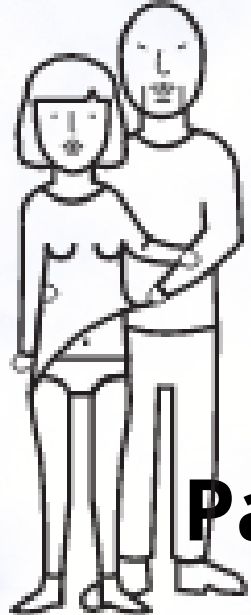
Wybór partnera jest jedną z najważniejszych decyzji w życiu człowieka - każdy ma prawo podjąć ją bez przymusu i dyskryminacji

MASZ PRAWO DO INFORMACJI I EDUKACJI O ŻYCIU SEKSUALNYM I REPRODUKCJI

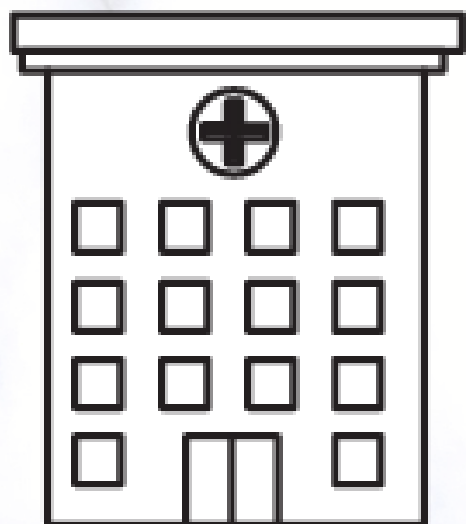
Mając wiedzę o swoim ciele i zdrowiu, możemy podejmować świadome decyzje dotyczące naszego życia i przyszłości.

MASZ PRAWO DO ŻYCIA WOLNEGO OD PRZEMOCY SEKSUALNEJ

Państwo ma obowiązek zapewnić pomoc osobie, która doświadczyła przemocy, oraz gwarantować rzetelne śledztwo i ukaranie sprawcy. Powinno również prowadzić kampanie edukacyjne, żeby zapobiegać zjawisku przemocy seksualnej.

MASZ PRAWO DO OPIEKI ZDROWOTNEJ ZWIĄZANEJ Z ŻYCIEM SEKSUALNYM I REPRODUKCJĄ

Międzynarodowe standardy praw człowieka gwarantują nam najwyższy osiągalny poziom opieki zdrowotnej. Jednak w wielu państwach nie przykładana jest należytej wagi do opieki zdrowotnej związanej z seksualnością i prokreacją.

Gdzie kobiety mogą szukać pomocy?

Kryzys psychiczny:

116 123 – Telefon Zaufania dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym, czynny od poniedziałku do piątku w godz. 14:00 – 22:00.

22 484 88 01 – Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji Itaka, czynny w poniedziałek i czwartek w godzinach 17:00 – 19:00.

22 594 91 00 – Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji, czynny w środę i czwartek w godzinach 17:00 – 19:00.

Przemoc w rodzinie :

800 120 226 – Policyjny Telefon Zaufania ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, czynny od poniedziałku do piątku w godz. 9:30 – 15:30.

800 120 002 – Niebieska Linia – ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie, czynny w godzinach 12:00 – 18:00.

600 070 717 – Interwencyjny Telefon Zaufania Centrum Praw Kobiet (albo napisz tutaj: pomoc@cpk.org.pl bądź tutaj: porady.psychologiczne@cpk.org.pl).

22 621 35 37 – Telefon Zaufania Centrum Praw Kobiet, czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 20:00 (w czwartki dyżurują prawnicy).

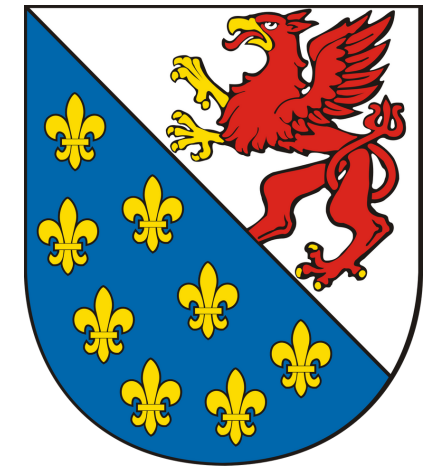
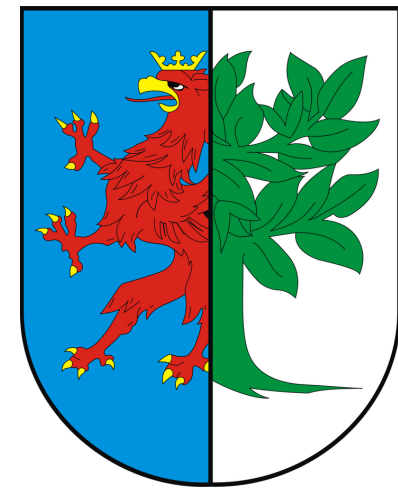
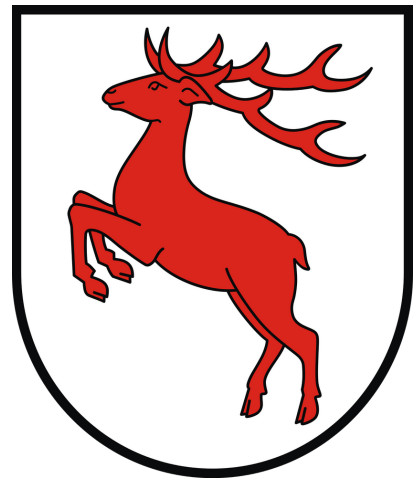

Chcesz dowiedzieć się więcej na ten temat?

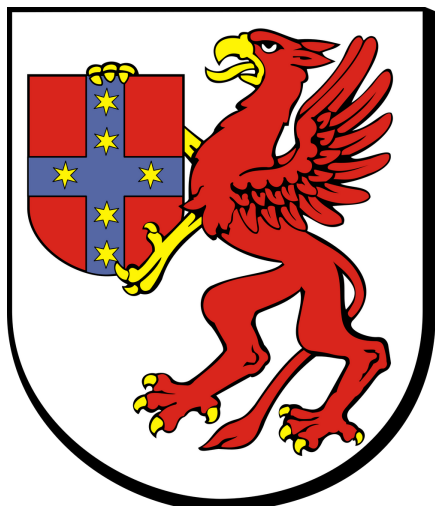
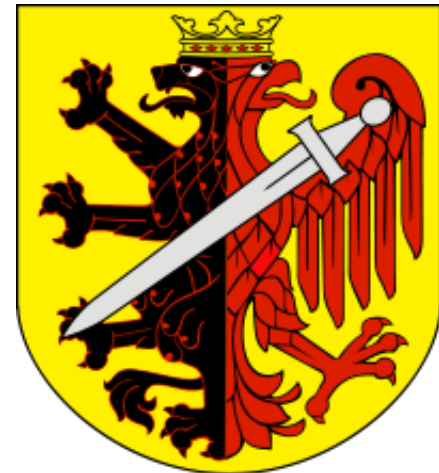
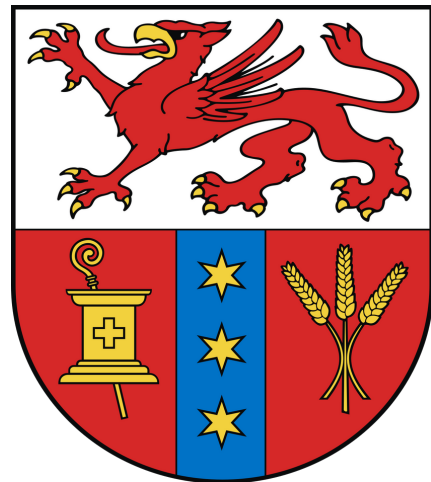
Odwiedź stronę www.darmowapomoc.pl

**lub udaj się do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej
i obywatelskiej.**

POWIAT ŁAWSKI

POWIAT ŚWIECKI

POWIAT WŁOCŁAWSKI

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Miasta Grudziądz.

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Bytowskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Brodnickiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Białogardzkiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Bytowskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Chojnickiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Goleniowskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Gryfickiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Iławskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Inowrocławskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Kartuskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Kościerskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Koszalińskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Lipnowskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Mławskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Nowomiejskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Nowodworskiego

Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Pyrzyckiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Radziejowskiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Rypińskiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Stargardzkiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Słupskiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Starogardzkiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Szczecineckiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Sławieńskiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Świeckiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Tucholskiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Toruńskiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Włocławskiego
Zadanie jest finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Żuromińskiego

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl